

Kuyucaklı Yusuf

Sabahattin Ali

Sabahattin Ali

KUYUCAKLI YUSUF

ISBN 978-625-94658-1-4

© 2024, TALEP YAYINCILIK

Bu kitabın basım, yayım ve satış hakları Talep Yayıncılık Eğt. Dan. Hizm. Tic. AŞ'ye aittir. Anılan kuruluşun izni alınmadan kitabın tümü ya da bölümleri, kapak tasarımı; mekanik, elektronik, fotokopi, manyetik kayıt ya da başka yöntemlerle çoğaltılamaz, basılamaz ve dağıtılamaz. Bu kitap, T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı bandrolü ile satılmaktadır. Okuyucularımızın bandrolü olmayan kitaplar hakkında yayinevimize bilgi vermesini ve bandrolsüz yayınları satın almamasını diliyoruz.

I. Baskı: Haziran 2024, Ankara

Baskı: Sonçağ Yayıncılık Matbaacılık Reklam San Tic. Ltd. Şti.
İstanbul Cad. İstanbul Çarşısı 48/48 İskitler/Ankara
Tel: (0312) 341 36 67

Yayıncı Sertifika No: 71685

Matbaa Sertifika No: 47865

İletişim

Macun Mah. 204. Cad. No: 141/A-33

Yenimahalle/ANKARA

Yayınevi: 0312 990 10 15

İnternet: www.talepyayincilik.com

E-ileti: info@talepyayincilik.com

WhatsApp Hattı: 0501 043 69 30

Sabahattin Ali

(25 Şubat 1907, Gümölcine-2 Nisan 1948, Kırklareli)

İstanbul İlköğretmen Okulu'nu bitiren Sabahattin Ali, Yozgat'ta bir yıl öğretmenlikten sonra, 1928 yılında Milli Eğitim Bakanlığı'nca Almanya'ya gönderildi. 1930'da döndükten sonra Aydın, Konya ve Ankara ortaokullarında Almanca öğretmenliği, Milli Eğitim Bakanlığı Yayın Müdürlüğü'nde memurluk ve Devlet Konservatuvarı'nda dramaturgluk yaptı. 1945'te Bakanlık emrine alındı, İstanbul'da *Markopaşa* adlı mizah gazetesini çıkardı. 1948'de bir yazısı yüzünden tutuklandı, üç ay kadar hapis yattı. Sürekli izlendiği için yurt dışına kaçmak istedi, ancak Kırklareli dolaylarında öldürüldü. İlk yazıları Balıkesir'de *Irmak* dergisinde çıkan (1925/26) Sabahattin Ali, 1930'lu yıllarda öyküye gerçekçi ve yeni bir soluk getirdi. Öykü kitapları: *Değirmen* (1935), *Kağrı* (1936), *Ses* (1937), *Yeni Dünya* (1943), *Sırça Köşk* (1947). Halk şiirinden esinlenerek yazdığı şiirlerini *Dağlar ve Rüzgâr*'da topladı (1934). *Kuyucaklı Yusuf* (1937), *İçimizdeki Şeytan* (1940), *Kürk Mantolu Madonna* (1943), adlı romanlarında, okurların gerçekliği daha derinden algılamasını sağladı. Sağlığında yayımlanmış dokuz kitabına, *Varlık* dergisinde tefrika edilen *Esirler* (1936) oyunu da eklenince on kitabı, yedi ciltlik bir külliyat halinde Varlık Yayınları arasında tekrar basıldı (1965/66). *Bütün Eserleri* önce Bilgi Yayınevi'nde, sonra Cem Yayınevi'nde yeniden basıldı. Öyküleri 1997'de YKY'de *Bütün Öyküleri* adı altında bir araya getirildi. *Kürk Mantolu Madonna* (1998), *Markopaşa Yazıları ve Ötekiler* (1998), *İçimizdeki Şeytan* (1998), *Kuyucaklı Yusuf'un* (1999), yeniden basımları yapılırken *Bütün Şiirleri* 1999'da yayımlandı. Bütün Romanları'nın eleştirel basımı ise Ocak 2004'te Delta dizisinden çıktı. Ayrıca Sabahattin Ali'nin yazdığı ve ona yazılan mektupların toplandığı kitap *Hep Genç Kalacağım* 2008'de külliyata eklenmiştir. 1997'de *Kuyucaklı Yusuf* (*Youssof le Taciturne*), 2007'de *Kürk Mantolu Madonna* (*La Madone au manteau de Fourrure*), 2008'de *İçimizdeki Şeytan* (*Le Diable qui est en nous*) Éditions du Rocher tarafından yayımlanmıştır. Sindlinger-Burchartz 1991'de *Kağrı'yı* (*Ochsenkarren*); Unionsverlag 2007'de *İçimizdeki Şeytan'ı* (*Der Dämon in uns*); Dörlemann da 2008'de *Kürk Mantolu Madonna'yı* (*Die Madonna im Pelzmantel*), Penguin de 2016'da (*Madonna in a Fur Coat*) *Kürk Mantolu Madonna'yı* yayımlamıştır.

Birinci Kısım

I

1903 senesi sonbaharında ve yağmurlu bir gecede Aydın'ın Nazilli kazasına yakın Kuyucak köyünü eşkıyalar bastılar ve bir karı kocayı öldürdüler.

Kaza kaymakamı Salâhattin Bey, Müddeiumumi ile Doktoru yanına alarak ertesi günü tahkikata bizzat gitti. Candarma kumandanı izinli olduğu için yanlarında bir başçavuş ve üç candarma neferi vardı.

Siyah kuzu derisi kalpaklarından (ve doktorun fesinden) renkli yağmur suları süzülüyor, şakaklarında garip şekiller çizdikten sora çenelerinin altında birleşerek göğüslerine damlıyordu.

Yolun iki tarafındaki ıslak söğüt ve hayıt ağaçlarına düşen yağmur damlaları hafif, melankolik bir tıprırtı çıkarıyor, atların kumlu yolda intizamsız izler bırakan ayaklan gıcırtilı ve ezik sesler veriyordu.

Köye yaklaştıkça yolun kenarlarındaki ağaçların cinsi değişti. Şimdi birçok yerlerde incir ve ceviz ağaçları, yolun kenarlarında koyu yeşil iki duvar gibi yükseliyor, hatta bazı yerlerde iri cevizler tabii bir kemer vücuda getiriyorlardı.

Bu kasvetli ve şıyrıtlı günde hiç ses çıkarmadan ilerleyen kafileyi görmek insana elinde olmayan bir ürkeklik veriyordu. Yaşı otuz beşten fazla olmamasına rağmen kalpağının kenarından bembeyaz saçları görünen kaymakam en ileride, başı önüne eğili ve gözleri atının ıslak ıslak sivrilen kulaklarında, gidiyordu. Müddeiumumi sağında ve biraz acemice ve korkak, atın üzerinde sallanıyor, bir türlü ateş almayan çakmağından sigarasını yakmaya uğraşıyordu. Doktor ise kalender, gün görmüş bir adamdı. Güzel tambur çalardı; şimdi de bıyıklarından sular akararak hafif hafif ıslık çalıyor, bugünlerde çalıştığı, kemeñçeci usta Nikolaki'nin mahur saz semaisini tekrar ediyordu.

Arkadan gelen dört candarma, yamçılarına bürünmüş ve martinlerini sırtlarına çaprazlama asmışlardı. Yamçılar atların kasıklarına kadar uzandığı ve tüylü, siyah bir ehram halinde süvarisi ile hayvanını birleştirdiği için bir tek mahluk gibi görünüyordular.

İki saat kadar sonra Kuyucak'a geldiler. Çamurlu sokaklarda hiç kimseler yoktu; yalnız çıplak ayaklı küçük bir kız çocuğu elinde bir değnek ile, mütemadiyen bağırarak ve çamurlu kanatlarını telaşla çarparak koşan birkaç kazı kovalıyor, onları bir bahçe çitinin alt tarafındaki ufak delikten içeri sokmak istiyordu. Atları görünce, kenardaki ekşi kokusu ta uzaklara kadar yayılan bir gübre yığınının üzerine çıktı; değneğini ayaklarının ucuna dayadı ve büyük gözlerle geçenlere bakmaya başladı. Atlılar köşeyi dönünce kazları olduğu gibi bıraktı, elinden değneğini atarak evine koştu.

Gelenler hiç dinlenmeden, muhtar da alarak cinayet yerine gittiler. Burası köyün kenarındaki küçük, bahçeli bir evceğizdi. İki kanatlı siyah bir kapıdan ufak fakat çiçekli bir bahçeye giriliyor; iki sıra şimşir fidanlarının ve birkaç küçük kayısı ağacının arasından geçildikten sonra karşıya tahta bir merdiven çıkıyordu. Merdivenin üst başında Önlerine ilk gelen odaya girdiler. Gördükleri manzara hepsinin, hatta bu gibi şeylere alışık olan candarmaların bile tüylerini ürperti:

Kapıdan girince sağ tarafta bir yük, onun biraz ötesinde yüksek bir konsol vardı. Konsolun üzerinde bir cam fanusun altına konulmuş eski usul bir saat, kırmızı gaz bezleriyle örtülü, abajurlu iki petrol lambası, sarı yaldız çerçeveli büyükçe bir ayna ve aynanın üst tarafında duvarda, kılıflarıyla asılmış bir çift akmaklı tabanca duruyordu. Karşıda, perdeleri tamamen inik olan pencerelerin önünde, bütün duvar boyunca uzanan, üzerine halı dşeli alçak bir sedir, ve sedirin köşelerinde pazen yüzlü minderlerle yastıklar, yastıkların üzerinde ise fiyonk yapılmış sıрма işlemeli yağlıklar vardı. Sedirle kapı arasında, ayakucu kapıya doğru bir yatak duruyor; yatağın üzerini tamamen örten ve uçları biraz da yere uzanan yorganı hareketsiz iki insan vücudu kabartıyordu.

Yatağın kenarından başlayıp odanın ortasına kadar yayılan ve orada ufak bir gölcük meydana getiren pıhtılaşmış kanlar bu odada birtakım hadiseler olduğunu söylüyordu.

Fakat odaya girenleri dehşet içinde bırakan ne bu bir miktar kan, ne de yorganın altında görünmeden kabaran bu iki vcuttu; onlar sedirin köşesinde diz kp oturan ve kendilerine sabit gözlerle bakan küçük bir ocuk görmüşlerdi.

Kaymakam ıslak kalpağını biraz geriye attı, çocuğa doğru yürüdü, bu esnada Doktor da yorganın kenarını kaldırarak lleri muayeneye başlamıştı.

Kaymakam sordu:

“Sen kimsin oğlum?”

“Ben Yusuf’um!”

“Kim Yusuf?”

“Etem Ağa’nın oğlu Yusuf!..”

Kaymakam şaşırmış gibi suallerini kesti. ocuk lenlerin oğlu idi.

“Burada ne bekliyorsun?”